

Koninklijke Nederlandse Voetbalbond
Woudenbergseweg 56-58 3707 HX Zeist
Postbus 515 3700 AM Zeist
Email: stimuleringsbudget@knvb.nl

Bank: ING-bank NL61INGB0670000329
BTW: NL002691346.B01
KvK: 40478591 Utrecht

Brochure over legionella

Waar bevindt de legionella-bacterie zich?

De legionella-bacterie komt voor in de grond en in (leiding)water, maar in zulke kleine aantallen dat de bacterie niet schadelijk is. Het gevaar van de bacterie is dat zij zich tussen een temperatuur van 25 en 55°C explosief kan vermenigvuldigen. Vooral als het water bij deze temperatuur stilstaat kunnen de bacteriën snel aangroeien. Dit kan voorkomen worden door sterke doorstroming van het water.

Aerosolvormende/vernevelende tappunten

Douches, knijpdouche, brandslanghaspel, schoonmaakhaspel, vernevelende toestellen of gelijkwaardig.

Extra spoelmaatregelen m.b.t. ingebruikname leidingwaterinstallatie

Om ervoor te zorgen dat er maximaal effect is van (extra) spoelwerkzaamheden raden wij aan om meerdere tappunten tegelijk te openen. Op deze wijze worden ook de grotere leidingen in het gebouw volledig doorgespoeld/ververst.

In sommige gevallen is het wenselijk om voor ingebruikname een thermische desinfectie toe te passen. Hierbij is de standtijd essentieel.

De standtijd is korter als hogere temperaturen worden toegepast. Hiervoor worden op grond van de momenteel beschikbare kennis de volgende regels gehanteerd.

Tabel. Standtijd thermische desinfectie

Temperatuur	Standtijd t.b.v. preventieve thermische desinfectie
60 °C	20 minuten
65 °C	10 minuten

70 °C	5 minuten
-------	-----------

Persoonlijke beschermingsmaatregelen

Bij het spoelen van een met legionella besmette installatie kunnen ruimten gevuld worden met waterdamp waarbij vrijwel zeker aerosolen met legionella vrijkomen. Daarnaast kan verbranding van personen optreden als men met heet water gaat spoelen.

Wij raden de uitvoerende werkploegen aan om persoonlijke beschermingsmaatregelen te plaatsen. Over het algemeen kan bij onderhoudswerkzaamheden aan waterleidingssystemen waarbij voor korte tijd (tien minuten tot een kwartier per activiteit) de kans aanwezig is dat men aerosolen kan inademen die mogelijk besmet zijn met de legionellabacterie een adembeschermingsmiddel met een filtertype type P3SL worden gebruikt.

Monstername (advies)

Ondanks er voor niet prioritaire locaties geen meetverplichting is, zijn er situaties denkbaar om een eenmalig of periodiek legionellamonster uit te laten voeren.

Aandachtspunten

- Spoelen tappunten (www.infodwi.nl waterwerkblad 2.4)
- Extra aandacht voor vernevelende tappunten
- Monstername (advies)
- Drinkwaterhygiëne is ook van belang

Zorgplicht

Bent u eigenaar en/of exploitant van een drinkwaterinstallatie? Dan bent u (mede)verantwoordelijk voor een goed(e) aanleg en beheer van de drinkwaterinstallatie. Uw installatie of de installatie die u exploiteert staat in contact met het openbare distributienet. Wanneer beveiligingen ontbreken, niet functioneren of tekortschieten, kunt u ongewild het distributienet verontreinigen. Verder maken mogelijk derden (medewerkers, klanten etc.) gebruik van uw installatie en tekortkomingen in aanleg of beheer kunnen hun gezondheid, maar ook die van uzelf in gevaar brengen.

Overige

Neem a.u.b. geen onnodige risico's en denk ook aan uw eigen veiligheid!
Bij twijfel neem dan contact op met een erkend adviesbureau of een erkend
installatiebedrijf.

Informatiebronnen

- Werkgroep preventie, wet en regelgeving (vrijwilligers)
- Drinkwaterbesluit
- NEN1006
- ISSO publicaties
- INFODWI (waterwerkbladen)